

Konferenca lokalnih okoljevarstvenih organizacij

MREŽA OČISTIMO SLOVENIJO

24. januar 2012

Ljubljana, Slovenija

PlanB
za Slovenijo
Pobuda za
trajnostni
razvoj

Konferenca mreža Očistimo Slovenijo se izvaja v okviru projekta Plan B za Slovenijo. Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost; prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga. Organ upravljanja je Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, posredniški organ pa Ministrstvo za javno upravo.

PlanB
za Slovenijo
Pobuda za
trajnostni
razvoj

Kazalo

Kazalo	2
1. Program	3
2. Predavatelji.....	4
3. Mreža Očistimo Slovenijo.....	8
3.1 Izhodišče in namen mreže Očistimo Slovenijo	8
3.2 Cilji mreže Očistimo Slovenijo	8
3.3 Delovanje mreže Očistimo Slovenijo	8
3.4 Kako postati član mreže Očistimo Slovenijo.....	8
3.5 Mreža Očistimo Slovenijo v okviru mreže Plan B za Slovenijo	8
4. Sodelujoče organizacije na konferenci Mreža Očistimo Slovenijo 2012	9
4.2 Ekologi brez meja	9
4.2.1 Projekt Očistimo Slovenijo 2012	9
4.3 Umanotera	10
4.4 PIC.....	11
4.5 Focus.....	11
4.6 Komisija za preprečevanje korupcije.....	12
4.7 Center nevladnih organizacij Slovenije.....	12
4.8 Stičišče nevladnih organizacij osrednje Slovenije	13
4.9 Eko krog	13
4.10 EkO KaM	14
4.11 CIPRA	14
5. Podporniki konference	15
5.1 IBM	15
5.2 BIC.....	15
6. Kontakti za medije	16

1. Program

8.30 - 9.00	registracija	
9.00 - 9.10	Uvodni pozdrav	Franc Lobnik, predsednik Sveta za varstvo okolja RS
9.10 -10.00	Naravni viri in dileme sonaravnega razvoja Slovenije	Dušan Plut, redni profesor, doktor geografskih znanosti
10.00 -10.30	Korupcija na lokalni ravni, zaznavanje in ukrepanje	Iztok Suhadolnik, Komisija za preprečevanje korupcije RS
10.30 - 10.50	ODMOR	
10.50 - 11.15	Kako lahko državljani sami vplivamo na naše okolje?	Vedran Pregelj, ekološko društvo EkO KaM
11.15 -11.45	O kraljestvu Lafarge cementu	Uroš Macerl, predsednik Eko kroga, društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo
11.45 - 12.45	Kosilo	
12.45- 13.30	Predstavitev mreže Plana B in mreže Očistimo Slovenijo	Predstavniki partnerjev projekta Plana B za Slovenijo: Nina Tome, Umanotera Živa Gobbo, Focus Petra Matos, Društvo Ekologov brez meja Leon Kebe, CIPRA Senka Vrbica, PIC
13.30 - 14.00	CNVOS Center nevladnih organizacij Slovenije - kaj počne in kako vam lahko pomaga	Simon Mlakar, Center nevladnih organizacij Slovenije CNVOS
14.00-14.20	Predstavitev Stičišča NVO osrednje Slovenije	Klara Kržišnik, Stičišče NVO osrednje Slovenije
14.20 - 15.00	Razprava, zaključki	vsi udeleženci konference

2. Predavatelji

Franc Lobnik, predsednik Sveta za varstvo okolja RS

Uvodni pozdrav

Dušan Plut, redni profesor, doktor geografskih znanosti

Naravni viri in dileme sonaravnega razvoja Slovenije

Tudi Slovenija je postala izrazita potrošniška družba, povečani snovno-energetski tokovi in spremembe v rabi prostora vplivajo na povečanje okoljskih pritiskov geografskih območij z različnimi samočistilnimi zmogljivostmi. Želeni dvig količinskega materialnega blagostanja poteka na račun izčrpavanja okoljskega kapitala Slovenije in njenih pokrajin, na račun prihodnjih generacij. Slovenija na planetarni in številnih regionalnih ravneh presega nosilnost geografskega okolja, okoljski odtis Slovenije je skoraj dvakrat višji od njene biološke zmogljivosti. Nadaljevanje trendov prinaša slabšanje kakovosti bivalnega okolja in življenja, širše pojmovanega blagostanja. Ocene potenciala naravnih virov Slovenije kot celote in njenih regij na eni strani in dosežena stopnja izčrpavanja naravnih virov ter stanje okolja na drugi strani podčrtujejo, da dejansko nimamo konkurenčnih prednosti za razvoj energetsko, okoljsko in prostorsko zahtevnega gospodarstva. Razvojno in etično skrajno zgrešeno bi bilo, da bi sedanjo krizo izkoristili kot alibi za nesonaravni razvoj.

Tudi z vidika potenciala naravnih virov je za Slovenijo torej ključna in priporočena gospodarska usmeritev v smeri zmanjševanja porabe energije in snovi. Sonaravna vizija in strategije razvoja Slovenije morajo biti usmerjene tudi v vse manjšo odvisnost, v krepitev človekove in nacionalne samozadostnosti zlasti glede na tiste vidike življenja, brez katerih človek ne more preživeti: krepitev prehranske, energetske, vodne in drugih vrst samozadostnosti.

Iztok Suhadolnik, Komisija za preprečevanje korupcije RS

Korupcija na lokalni ravni - zaznavanje in ukrepanje

V predstavitvi bodo predstavljeni osnovni pojmi in opredelitve korupcije ter nasprotje interesov v povezavi z delovanjem samoupravnih lokalnih skupnosti, oziroma postopki, ki jih vodijo upravni organi občinske uprave. Postopki, pri katerih so zaznani znaki korupcije na lokalni ravni, so največkrat postopki javnega naročanja in drugi javni razpisi ter postopki urejanja okolja in prostora.

Kršitve javnih razpisov so lahko kršitve postopkov javnega naročanja v ožjem pomenu, kot so naročila blaga, storitev ali gradenj, in so lahko naročila male vrednosti ali velika naročila za gradnje velikih investicij občinske infrastrukture. Drugi javni razpisi so lahko razpisi za javno zasebna partnerstva, za dodeljevanje koncesij za različne dejavnosti in storitve za občane, razpisi za dodeljevanje sredstev in drugi.

Predpisi, ki urejajo postopke spreminjanja občinskih prostorskih aktov, so večkrat kršeni v različnih fazah postopka. Pripravljalci prostorskih aktov, ki so največkrat najete družbe s področja krajinske arhitekture oziroma urejanja prostora, sledijo zahtevam naročnikov, to je občin, in pri tem zavestno kršijo predpise ali pa z napačno uporabo obstoječih predpisov pripravljajo prostorske rešitve, s katerimi želijo zadostiti željam in potrebam posameznih vplivnih občanov za njihove osebne interese ali pa tudi pomembnim gospodarskim subjektom, ki delujejo ali želijo delovati na območjih, kjer njihovo delovanje ni primerno zaradi škodljivih vplivov na okolje in ljudi. Kapital in zasebni interes prevladata nad interesom prebivalcev, narave, živali in rastlin ter zdravega in čim manj obremenjenega in onesnaženega okolja.

Aktivna vloga državljanov oziroma občanov na lokalni ravni ter kritično spremljanje

dogajanje v lokalni skupnosti v celoti in v ožjem bivalnem ali delovnem okolju je v tem času nujno za zaznavanje in prepoznavanje kršitev, ki so lahko ravnanja, ki ustrezajo korupciji. Zoper pokvarjene interese posameznikov in kapitala je zato nujno angažiranje državljanov, ki lahko kot posamezniki ali organizirano opozarjajo na nepravilnosti in preprečujejo ravnanja, ki bi pripeljala do odločitev, škodljivih za vse.

Iztok Suhadolnik je na Komisiji za preprečevanje korupcije zaposlen od leta 2005, kjer je bil do konca leta 2010 vodja sektorja za preventivo, zdaj pa je višji nadzornik za omejevanje korupcije. V svoji več kot dvajsetletni karieri se je s področjem preprečevanja korupcije ukvarjal že v okviru opravljanja del in nalog preiskovanja sumov kaznivih dejanj v organih za notranje zadeve, oziroma v času zaposlitve v kriminalistični policiji, tako na regionalnem kot tudi na državni ravni. Poleg preiskovanja korupcijskih kaznivih dejanj pri preiskovanju kaznivih dejanj gospodarskega in organiziranega kriminala je kot inšpektor krajši čas deloval tudi v specializiranem oddelku za korupcijo Generalne policijske uprave, ustanovljenem leta 2000. Občasno sodeluje na seminarjih in izobraževanjih s področja preprečevanja korupcije v zdravstvu ter korupcije v zvezi s postopki urejanja okolja in prostora, med katera sodijo tudi ekološka vprašanja. Okoljevarstveni način življenja uveljavlja tudi v zasebnem življenju z izrabo obnovljivih virov energije in čim manjšim obremenjevanjem okolja. Volontersko je aktiven v nevladnih organizacijah s področja socialnega oziroma invalidskega varstva.

Vedran Pregelj, ekološko društvo EkO KaM

Kako lahko državljani sami vplivamo na naše okolje?

**EkO
KaM**

V ekološkem društvu EkO KaM ugotavljajo, da je družbeni angažma bistveno več od klika miške. Za morebitne konkretne rezultate si je potrebno vzeti čas in vstati iz udobja domačega naslanjača ter verjeti, da lahko majhni koraki pomenijo veliko spremembo. V kratki predstavitvi bo ponazorjen primer nekaj državljanov iz Kamnika, ki so se odločili, da s svojim zanosom, željo po spremembah in skrbjo za čisto okolje, prispevajo k boljšemu sobivanju z naravo, s katero si delijo življenjski prostor.

Vedran Pregelj je predsednik ekološkega društva EkO KaM iz Kamnika. Po izobrazbi diplomirani inženir elektrotehnike, zaposlen na področju mobilnih komunikacij. Leta 2011 je skupaj z nekaj somišljeniki v Kamniku ustanovil društvo, znotraj katerega si prizadevajo za čisto okolje v občini Kamnik.

Uroš Macerl, predsednik Eko kroga, društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo

V kraljestvu Lafargea

Začelo se je leta 2002, ko je multinacionalka Lafarge kupila Cementarno Trbovlje. Že prej zelo težko življenje ob cementarni se je s tem za okoliške prebivalce še poslabšalo. Da bi izboljšali poslovne rezultate, so v Lafargeu zamenjali energent. Premog so začeli nadomeščati s petrolkoksom, ki je stranski proizvod naftne industrije. Posledično so se leta 2003 emisije TOC-a povečale za 77 %, benzena pa kar za 356 %. V naslednjih dveh letih so Zasavčani doživeli še dve nočni mori. Ena je namen TET Trbovlje, da kot energent

prične uporabljati komunalne odpadke. In druga, da se je Lafarge cement odločil za kurjenje industrijskih odpadkov. To je bila za vsega hudega vajene Zasavčane kaplja čez rob in bili smo priča prvih spontanih nastankov različnih civilnih iniciativ, ki so temu nasprotovale. Le-te so se leta 2005 združile in se tudi uradno registrirale v društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo - Eko krog. Veliko aktivnosti Eko kroga je poznanih širši javnost, veliko ključnih in pomembnih pa le peščici. Kako so v sedmih letih boja doživljali moč kapitala in politike, vam bo skušal čim bolje predstaviti Uroš Macerl.

Predstavniki partnerjev projekta Plana B za Slovenijo:

Predstavitev mreže Plana B in mreže Očistimo Slovenijo

Nina Tome, Umanotera

Živa Gobbo, Focus

Petra Matos, Društvo Ekologov brez meja

Leon Kebe, CIPRA

Na predavanju bo predstavljena CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp. CIPRA Slovenija je nacionalni odbor CIPRE, mednarodne komisije za varstvo Alp, ki kot taka deluje že 60 let. Prav 60-letnico CIPRE imajo namen posebej izpostaviti, prav tako pa bodo predstavili dva pomembnejša projekta s preteklega leta. V letu 2011 je CIPRA Slovenija namreč v Bovcu organizirala mednarodno letno strokovno konferenco z naslovom »Alpe na poti k energetske trajnosti«. Konferenca je bila, sodeč po številnih priznanih predavateljih (domaćih in tujih), številni mednarodni udeležbi, zaključkih konference in medijskih objavah, zelo uspešna. Prav tako bodo izpostavili pomemben projekt »Dobimo se na postaji«, v okviru katerega je CIPRA Slovenija izdelala obsežno raziskavo o stanju javnega potniškega prometa in ukrepih trajnostne mobilnosti po slovenskih občinah.

Senka Vrbica, PIC

Simon Mlakar, Center nevladnih organizacij Slovenije CNVOS

CNVOS Center nevladnih organizacij Slovenije - kaj počne in kako vam lahko pomaga

CNVOS – Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij – se kot osrednja slovenska zagovorniška in podporna mreža nevladnih organizacij sicer osredotoča pretežno na ti. horizontalno problematiko tretjega sektorja. A ker velik del slovenskih nevladnih društev, zavodov in ustanov naslavlja ekološke izzive prihodnosti, je pomemben del partnerskih organizacij CNVOS prav okoljevarstvenih. Osnovne dejavnosti, ki jih zanje izvaja, so informiranje, pravno svetovanje, tehnična podpora, izobraževanje ... Nekaj možnosti za tovrstno pomoč si bomo v sklopu predavanja ogledali s pomočjo praktičnih primerov. Ker je eden ključnih virov denarnih sredstev nevladnih organizacij izvajanje projektov, financiranih iz različnih projektov in programov, se bomo temu v nadaljevanju posvetili nekoliko podrobneje.

V prvem polletju leta 2012 bo po dovolj natančni oceni in izkušnjah iz preteklih let društvom, zavodom in ustanovam na voljo okoli 35 milijonov evrov. Znatno del teh sredstev bo namenjen tudi opozarjanju na okoljsko problematiko in prevenciji. Kje lahko naravovarstveno naravnane nevladne organizacije najdejo primerne razpise zase? Kako

oblikujejo projektno idejo? Zakaj sama ideja ni dovolj in kakšno vlogo ima za uspeh poznavanje načina razmišljanja odločevalcev? Kako vam izkušen pisec projektne dokumentacije lahko pomaga? In seveda: koliko stane in ali se izplača?

Simon Mlakar je po poklicu univerzitetni diplomirani filozof. Večino svojih delovnih izkušenj je pridobil v gospodarstvu, natančneje v tržnem komuniciranju in odnosih z javnostmi največje slovenske založniške hiše. V Mladinski knjigi je bil zaposlen med leti 2004 in 2011 in v tem času delal kot tekstopisec, vodja kreativne pisarne, urednik ter sodelavec pri pripravi ključnih projektov in dogodkov. Z založništvom in kulturo nasploh je zvezano tudi drugo polje njegovega dela. Kot avtor člankov na temo vesolja je sodeloval z uredništvom mladinske poljudno-znanstvene revije Moj planet, hkrati pa objavljaj kritiške zapise na temo sodobne slovenske književnosti v specializirani periodiki (Literatura, Pogledi). Med leti 2007 in 2009 je urejal gledališki list in druge publikacije Šentjakobskega gledališča Ljubljana. Oktobra leta 2011 je založništvo zamenjal za nevladni sektor. Zaposlil se je v Centru za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS), kjer skrbi za stike z javnostmi in člani.

Klara Kržišnik, Stičišče NVO osrednje Slovenije

Predstavitve Stičišča NVO osrednje Slovenije

Stičišče NVO osrednje Slovenije je eno izmed 12 regijskih stičišč. S svojimi podpornimi aktivnostmi pomaga društvom, zasebnim zavodom in ustanovam na območju Osrednjeslovenske regije pri njihovem delovanju. Predvsem z zagotavljanjem podpornega okolja želi prispevati k reševanju osnovnega problema – prenizke usposobljenosti kadra in kadrovske podhranjenosti v sektorju, da bi lahko NVO kar najbolje izkoristile svoj potencial in si izboljšale položaj v družbi. Predstavili bodo kakšna je podpora, ki jo nevladne organizacije lahko dobijo v okviru regionalnih stičišč in konkretni primeri pomoči, ki lahko pripomorejo k opolnomočenju nevladnih organizacij. Spregovorili bodo tudi o vlogi stičišč pri izboljševanju položaja NVO na lokalni ravni in pri skladnem regionalnem razvoju. V okviru predavanja, bodo pokazali, kakšno je stanje nevladnih organizacij in kako se lahko nevladne organizacije vključijo v regionalni razvoj. Predstavljena bo regijska mreža NVO in pogled v prihodnost.

Klara Kržišnik je diplomirala na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Že med študijem ji je bil izziv prenašanje na fakulteti pridobljenih znanj različnim ciljnim skupinam. S sodelovanjem v skupini SIFE - Students in Free Enterprise, ki je uspešno predstavljala Slovenijo v tujini, si je pridobila izkušnje, ki jih sedaj prenaša na društva in druge nevladne organizacije, kot strokovna sodelavka na Stičišču NVO osrednje Slovenije. Na regionalnem stičišču sodeluje pri njegovem razvoju že od samega začetka. Njeno področje je skrb za dvig usposobljenosti članov nevladnih organizacij, vodi Akademijo NVO in skrbi za promocijo NVO z uporabo sodobnih komunikacijskih orodij. Izkušnje, pridobljene z delom v društvih, kot tudi poznavanje kulturne in razvojne raznolikosti družbe, ki jih spoznava na številnih potovanjih, s pridom uporablja pri svetovalnem delu in zaznavanju potreb nevladnih organizacij. S svojimi organizacijskimi sposobnostmi in visoko delovno vneto pomembno prispeva k dvigu kompetenc in razvoju stičišča, kot tudi NVO sektorja nasploh.

3. Mreža Očistimo Slovenijo

3.1 Izhodišče in namen mreže Očistimo Slovenijo

Mreža lokalnih okoljskih prostovoljskih organizacij Očistimo Slovenijo (v nadaljevanju mreža) je združenje lokalnih nevladnih organizacij, ki delujejo tudi na področju varovanja okolja v Sloveniji. Namen mreže je nuditi podporo članicam pri njihovem delu na področju varstva okolja v obliki neposrednega svetovanja in usmerjanja ter na drugi strani opozarjati na konkretno problematiko s področja okolja. Mreža želi na ta način izboljšati stanje okolja v Sloveniji.

3.2. Cilji mreže Očistimo Slovenijo

- nudenje pomoči lokalnim organizacijam na področju varovanja narave in okolja v njihovem lokalnem okolju
- zaznavanje in pomoč pri reševanju okoljskih težav v lokalnem okolju
- povezovanje in krepitev vloge lokalnih organizacij
- povezovanje lokalnih organizacij, ki se ukvarjajo z varstvom okolja z lokalnimi skupnostmi, gospodarstvom in mediji
- promoviranje trajnostnega razvoja na lokalni ravni

3.3 Delovanje mreže Očistimo Slovenijo

Cilje bo mreža uresničevala z naslednjimi nalogami:

- aktivnim sodelovanjem pri reševanju okoljskih problemov,
- pridobivanjem znanj za obvladovanje ekoloških problemov in prizadevanjem za visoko strokovno raven mreže,
- s spodbujanjem sodelovanja ter aktivacije posameznikov in organizacij v njihovem lokalnem okolju
- z obveščanjem članov in širše javnosti o delovanju mreže,
- z izvajanjem drugih potrebnih neprofitnih dejavnosti za dosego ciljev mreže.

3.4 Kako postati član mreže Očistimo Slovenijo

Članica mreže je lahko praviloma vsaka zainteresirana nevladna organizacija, ki deluje tudi na lokalnem nivoju in ki se ukvarja tudi z varovanjem narave in okolja. Članstvo v društvu je prostovoljno. Organizacija, ki želi postati članica mreže, mora vodstvu mreže predložiti pristopno izjavo, v kateri izrazi željo postati član društva in se zaveže delati v skladu s pravilnikom mreže. Nevladna organizacija postane članica mreže s sklepom upravnega odbora ali skupščine mreže.

3.5 Mreža Očistimo Slovenijo v okviru mreže Plan B za Slovenijo

Nastajajoča mreža OS je del mreže Plan B za Slovenijo, ki jo financira Ministrstvo za javno upravo. Mreža Plan B je mreža okoljskih organizacij, ki delujejo na državnem nivoju in delovanje katerih je primarno vplivanje na odločevalce na krovni ravni ter spremljati področje okoljevarstva in naravovarstva v celoti. Zaradi potreb po širjenju mreže in zaradi usmerjenosti v reševanje konkretnih problemov na lokalni ravni je nastala podmreža Očistimo Slovenijo, ki pa bo delovala tudi kot samostojni institut.

4. Sodelujoče organizacije na konferenci Mreža Očistimo Slovenijo 2012

4.1 Ekologi brez meja

O društvu

Društvo Ekologi brez meja združuje entuziastične aktiviste s področja varstva okolja.

Poslanstvo

Društvo Ekologi brez meja je neprofitno združenje, ki si prizadeva izboljšati stanje okolja s poudarkom na področju ravnanja z odpadki. To dosega s spodbujanjem sodelovanja ter aktivacije posameznikov in organizacij v njihovem lokalnem okolju.

Vizija

- postati povezovalni člen med okoljskimi in drugimi nevladnimi in vladnimi organizacijami ter prostovoljci, ki želijo prispevati k izboljšanju stanja okolja v Sloveniji
- skupaj s podobno mislečimi organizacijami in posamezniki zgraditi vseslovensko mrežo aktivnih prostovoljcev
- organizirati redne množične ekološke akcije z namenom izboljšanja stanja okolja in spodbujanja prevzemanja odgovornosti prebivalcev Slovenije za svoje lokalno okolje
- z ohranjanjem in spodbujanjem strokovnega dela ostati zaupanja vredna organizacija na področju ravnanja z odpadki v Sloveniji
- ohraniti in krepiti status ene najpomembnejših okoljskih nevladnih organizacij v Sloveniji

4.1.1 Projekt Očistimo Slovenijo 2012

Namen projekta: Največja prostovoljska okoljska akcija v zgodovini človeštva

24. marca 2012 bo drugič v zgodovini Slovenije organizirana vseslovenska prostovoljska okoljska akcija. Prostovoljci bodo do pomladi po Sloveniji iskali in preverjali lokacije divjih odlagališč v digitalnem registru, ki so ga ustvarili tekom lanskega projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu!, spomladi 2012 pa bodo s čistilno akcijo s teh divjih odlagališč odstranili komunalne odpadke. Poleg tega bodo očistili tudi okolice šol, vrtcev, naselij in sprehajalnih poti. Projekt se tokrat širi na globalno raven, in sicer v sklop globalne pobude [World Cleanup 2012](#). Slovenski prostovoljci bodo del večmilijonske množice, ki bo od marca do septembra 2012 v svojih državah izvedla enodnevne prostovoljske čistilne akcije v preko 100 državah iz celega sveta.

Cilji projekta:

1. 23. in 24. marca 2012 povezati 250.000 prostovoljcev v skupni okoljski akciji
2. ozaveščati, izobraževati in opolnomočiti javnosti na področju ravnanja z odpadki; vsak lahko spreminja svet
3. odstraniti iz narave 10.000 ton odpadkov oz. eno vrečo odpadkov za vsakega prebivalca Slovenije
4. krepiti sodelovanje v slovenski družbi - povezati 1.000 organizacij, da aktivno sodelujejo v projektu
5. krepiti prostovoljstvo v vseh segmentih družbe

Status projekta lahko spremljate na spletni strani projekta www.ocistimo.si

O projektu Očistimo svet 2012: World Cleanup 2012

Številne prostovoljske organizacije in skupine prostovoljcev širom po svetu so del največjega okoljskega prostovoljskega projekta v zgodovini človeštva z imenom Očistimo svet 2012 (World Cleanup 2012), katerega skupni cilji so odstranjevanje nezakonito odloženih odpadkov, združevanje in ozaveščanje ljudi. Priprave trenutno potekajo v več kot 70 državah sveta, cilj globalnega projekta pa je povezati prostovoljce v vsaj 100 državah sveta, ki bodo iz narave odstranili preko 3 milijone ton odpadkov in pomagali ustvariti svetovni register odlagališč nelegalno odloženih odpadkov. Projekt Očistimo svet 2012 (World Cleanup 2012) bo sestavljen iz vrste enodnevnih čistilnih akcij na ravni držav ali velikih mest, te pa se bodo zvrstile od 24. marca do 25. septembra 2012.

Ideja za ta projekt je zrasla iz državljske pobude Let's Do It!, ki je 3. maja 2008 v Estoniji povezala 50.000 prostovoljcev, da so v samo 5 urah na območju celotne države odstranili iz narave 10.000 ton odpadkov (v običajnih okoliščinah bi država za to potrebovala 3 leta in več kot 22 milijonov EUR). Video posnetek o modelu enodnevnega čiščenja države se je virusno razširil po spletu, projekt pa je doslej ponovilo že 15 držav. V čistilnih akcijah je skupno sodelovalo že več 2,4 milijona prostovoljcev, udeležba pa je v posameznih državah predstavljala od 4 do okoli 14 % prebivalstva. Slovenija je bila izmed vseh držav po udeležbi daleč najboljša, saj nas je sodelovalo 270.000, kar je 13,5 % prebivalcev.

Organizatorji projekta Očistimo Slovenijo 2012: Društvo Ekologi brez meja

Projekt Očistimo Slovenijo 2012 je neprofitne in nepolitične narave, združuje več kot 1.000 zainteresiranih organizacij, partnerjev in aktivnih posameznikov, pravno formalno pa deluje pod okriljem Društva Ekologi brez meja, ki je bilo ustanovljeno marca 2009 z namenom organizacije okoljskih projektov.

<http://youtu.be/p5Wr3d5RKow> (Estonian Video)

<http://youtu.be/CVUhSt6wFEY> (Slovenian Video)

<http://youtu.be/y9t6JulP7UU> (Slovenian Cleanup on CNN)

<http://youtu.be/dumR2dkvN48> (Concluding graphics, Slovenia)

<http://youtu.be/y6FBurbUmqs> (Slovenian clean-up in 1 minute, Slovenia)

Flashmob: <http://youtu.be/DVQNkuBDP4c>

Flashmob voščilo: <http://youtu.be/m1JISpnuUgs>

World Cleanup 2012 -POVABILO: <http://youtu.be/LupKihuu0Cw>

4.2 Umanotera

Predstavitev: Umanotera je strokovna organizacija, ki s spremljanjem novih trendov stremi k uveljavljanju trajnostnega razvoja v nacionalnih politikah ter k vzpostavljanju ravnotežja med človekom in okoljem. Trajnostni razvoj razume kot dinamično ravnovesje med človekom in naravo, ki omogoča socialno pravičnost in medgeneracijsko solidarnost. Preko neodvisnega nadzora nad delovanjem oblasti, z zbiranjem in posredovanjem informacij, oblikovanjem različnih pobud in vključevanjem v procese spreminjanja in sprejemanja zakonodaje se Umanotera zavzema za demokracijo na višji ravni, ki naj vključuje prispevek civilne družbe. V času svojega obstoja je Umanotera uspešno izvedla in še izvaja mnogo projektov na različnih področjih, kot so podnebne

spremembe, družbena odgovornost, nevladni sektor, spodbujanje aktivnega državljanstva, gensko spremenjeni organizmi, ravnanje z odpadki, kemikalije in narava.

Umanotera je nosilka projekta Plan B za Slovenijo – Pobuda za trajnostni razvoj, ki s povezovanjem, usposabljanjem in krepitevijo okoljskega nevladnega sektorja in njegove vloge v okolju pomembno prispeva k oblikovanju bolj kakovostnih in trajnostno naravnanih javnih politik. Hkrati se zavzema za vzpostavitev mednarodno primerljivega systemskega okolja, predvsem systemskega financiranja delovanja slovenskih okoljskih NVO. Organizacijam iz nevladnega sektorja in drugim zainteresiranim deležnikom nudi platformo za aktivno participacijo v razpravi o ključnih razvojnih vprašanjih ter ozaveščanje javnosti o problematikah trajnostnega razvoja in vlogi in pomenu NVO. Ena izmed osrednjih aktivnosti projekta je vzpostavitev mreže okoljskih nevladnih organizacij.

Spletna stran: <http://www.umanotera.si/>

4.3 PIC

Predstavitev: Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - PIC se že od začetka svojega delovanja ukvarja tudi s problemi varstva okolja, predvsem dostopa do informacij, sodelovanja javnosti v postopkih odločanja in varstvu pravic na področju okolja. V ta namen vseskozi opravlja dejavnosti obveščanja, svetovanja, izobraževanja in raziskovanja v podporo nevladnim organizacijam in civilnim iniciativam. Od sprejema Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah - Aarhuska konvencija so si prizadevali za čimprejšnjo ratifikacijo (v letu 2004), po ratifikaciji pa za njeno praktično uresničevanje.

V stalnem stiku z okoljskimi nevladnimi organizacijami in civilnimi iniciativami tem nudi pravno podporo pri uveljavljanju njihovih interesov in ob tem prepoznava problematiko, ki zadeva predvsem pomanjkljivo vključevanje javnosti v postopke odločanja in nezadovoljivo dostopnost do učinkovitih pravnih sredstev na področju varstva okolja in urejanja prostora. S pripombami in predlogi aktivno sodeluje pri pomembnejših predpisih in strateških dokumentih, ki se tičejo varstva okolja ter redno podaja komentarje na relevantno zakonodajo v pripravi. PIC ima status delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja. Je član mreže nevladnih okoljskih organizacij s področja urejanja prostora – Mreža za prostor in mreže nevladnih okoljskih organizacij s področja varstva okolja – Plan B za Slovenijo ter mednarodne organizacije Justice & environment.

Spletna stran: www.pic.si

4.4 Focus

Predstavitev: Focus, društvo za sonaraven razvoj, je samostojna, nevladna, nepolitična in nepridobitna okoljska organizacija, ki deluje na področju podnebnih sprememb. Ustanovljeno je bilo leta 2003. S svojim delom in zgledom v Focusu želijo pokazati, da je lahko vsak od nas okoljsko in družbeno odgovoren. Osredotočajo se na teme: podnebje, energija, mobilnost, globalna odgovornost in potrošnja. Izvajajo kampanje in praktične projekte, ozaveščajo, delujejo na področju politik, sodelujejo z različnimi deležniki in komunicirajo z mediji. Delujejo na lokalni, nacionalni, mednarodni ravni in ravni EU.

Njihova vizija je družba, ki samo sebe razume kot del narave ter živi z naravo, ne le ob njej. Družba, kjer živimo drug z drugim, ne le drug ob drugem. V taki družbi je odgovornost do ljudi in okolja ena

glavnih vrednot in ne le alternativa. Bolj kot količina je pomembna kakovost. Ne ustvarjajmo nepotrebnih potreb po kopičenju materialnih stvari. Ljudje smo sposobni sprejemati informirane in odgovorne odločitve. Smo družba, v kateri živimo v skladu z univerzalnimi vrednotami. Vemo, kako besede prenesti v dejanja.

Na področju odpadkov ne delujejo, vendar je količina odpadkov posledica potrošništva, ki povzroča tudi izpuste toplogrednih plinov in negativno vpliva na različne krize, v katerih danes živimo. Odpadek je nekoč bil proizveden, zahteva izkoriščanje naravnih virov, energijo za predelavo, energijo za uporabo in energijo za predelavo, razgradnjo. Zato najprej spodbujajo k zmanjševanju odpadkov, tudi tako, da se pridružujejo akciji Očistimo svet 2012 z različnimi načini ozaveščanja javnosti.

Spletna stran: www.focus.si, www.dovolj.si

4.5 Komisija za preprečevanje korupcije

Predstavitev: KPK je samostojen in neodvisen državni organ in je pri delu vezana zgolj na ustavo in zakon. Je osrednji nacionalni organ za krepitev integritete in preprečevanje korupcije. Vodstvo komisije imenuje predsednik republike po zapletenem predhodnem preverjanju in ocenjevanju kandidatov. Mandat članov komisije je 6 let (predsednik) in 5 let (namestnika).

Komisija glede na svoje pristojnosti in naloge organizacijsko stoji na dveh stebrih – Centru za integriteto in preventivo ter Službi za nadzor in preiskave, ostale dejavnosti opravlja Urad komisije.

Pristojnosti in naloge komisije obsegajo preprečevanje korupcije, krepitev integritete ter nadzor in preiskovanje sumov domnevnih koruptivnih ravnanj in drugih nepravilnosti. Področja dela komisije so preprečevanje korupcije, krepitev integritete, nadzor lobiranja, premoženjskega stanja funkcionarjev, nadzor nad dolžnim izogibanjem nasprotju interesov, nezdržljivostjo funkcij, spoštovanjem omejitev poslovanja, nadzor na področju daril, preiskava sumov korupcije, sodelovanje na mednarodnih projektih, analize in raziskave korupcije, oblikovanje in izvajanje politike preprečevanja korupcije in krepitev integritete ter prekrškovni postopki.

Komisija ni organ odkrivanja in pregona. Glede na potrebe primerov sodeluje z organi odkrivanja in pregona ter drugimi pristojnimi institucijami. Delo komisije je skozi konkretne preiskave in predlaganje sistemskih rešitev usmerjeno v omejevanje in zmanjševanje korupcijskih tveganj ter posledično h krepitevi integritete predvsem javnega sektorja.

Sodelovanje s civilno družbo in drugimi državnimi institucijami je eden temeljev delovanja komisije. Vzpostavitev ničelne tolerance do korupcije je mogoča le s sodelovanjem civilne družbe in države, posameznikov in organizacij.

Spletna stran: www.kpk-rs.si

4.6 Center nevladnih organizacij Slovenije

Predstavitev: CNVOS je mreža nevladnih organizacij, katere poslanstvo je krepiti položaj NVO v Sloveniji, si prizadevati za njihov razvoj, povezovanje in sodelovanje ter doseganje pomembnejšega položaja v družbi. V desetih letih delovanja je postal eden vodilnih akterjev na področju ustvarjanja pogojev za učinkovito delovanje in razvoj NVO v Sloveniji, društvom, zavodom in ustanovam pa zagotavlja celovito, učinkovito in strokovno svetovanje ter izobraževanje.

Na spletnih straneh centra lahko člani mreže najdejo ažurne in zanesljive informacije na temo nevladništva, posebna pozornost pa je namenjena tudi razpisom in priložnostim za financiranje nevladnih organizacij. Spletna stran www.razpisi.info, ki jo ureja CNVOS, velja za najzanesljivejši vir podatkov o slovenskih in mednarodnih projektih, pri katerih lahko za sredstva kandidirajo nevladne organizacije. Sodelavci centra pri prijavih na večino objavljenih razpisov zagotavljajo tudi strokovno pomoč, po odstotku uspešnosti vlog pa se uvrščajo med najboljše.

Ker je CNVOS med svojimi člani znan še kot vir kakovostnih pravnih nasvetov, so uradne ure pravnega svetovalca eden najbolj zasedenih terminov. Veliko pozornosti center namenja še usposabljanja za različna področja delovanja nevladnih organizacij, od upravljanja s finančnimi in človeškimi viri do projektnega managementa in odnosov z javnosti. Med najprodnostnejšimi dejavnostmi je tudi zagovorništvo, ki je s predlogi predpisov in strateških dokumentov v korist NVO, lobiranjem in sodelovanjem v strokovnih vladnih delovnih telesih eden glavnih generatorjev razvoja slovenskega nevladnega sektorja.

Spletna stran: www.cnvos.si, www.razpisi.info

4.7 Stičišče nevladnih organizacij osrednje Slovenije

Predstavitev: Stičišče NVO osrednje Slovenije deluje od leta 2009 v okviru Društva za razvoj in varovanje Geossa iz Vač. Poslanstvo stičišča je pomoč nevladnim organizacijam z zagotavljanjem podpornega okolja dejavnostim, ki so potrebne za razvoj nevladnega sektorja v Osrednjeslovenski regiji. Aktivnosti so usmerjene v izvedbo izobraževanj, svetovanj, prenosa dobrih praks, spodbujanja mreženja in povezovanja, kar pripomore k bolj povezanemu sektorju. Sodelavci stičišča so nevladnim organizacijam iz osrednje Slovenije na voljo v informacijski pisarni na Ponoviški cesti 12 v Litiji in Rimski cesti 6 v Ljubljani, kjer imajo na razpolago brezplačna svetovanja. Spletni portal www.srce-me-povezuje.si nadgrajujejo in dopolnjujejo z vsebinami, ki služijo NVO ter izdajajo e-informator. Hkrati sodelujejo pri pripravi projektov, sestavljanju partnerstev in nudijo podporo pri izvedbi projektov NVO. Regijski mreži NVO nudijo administrativno tehnično podporo in sodelujejo z nosilci razvoja na nivoju regije. So člani v Svetu nevladnih podpornih organizacij - SNPO in s tem sooblikujejo regionalno politiko razvoja NVO ter sodelujejo s predlogi in pripombami na osnutke zakonskih rešitvah, ki se dotikajo NVO.

Spletna stran: www.srce-me-povezuje.si

4.8 Eko krog

Predstavitev: Eko krog je najprej neformalno, potem pa formalno nastal okoli leta 2004. Takrat se je za neprevetrene zasavske doline pripravljala črna scenarij, po katerem bi v cementarni Trbovlje novi francoski lastnik uvedel sežiganje nevarnih odpadkov, hkrati pa bi v Termoelektrarni Trbovlje dobili sežigalnico komunalnih odpadkov. Eko krog je nastal kot spontan upor prebivalcev na ta podoben načrt politike in kapitala. Njihovo delovanje je vsa ta leta osredotočeno predvsem proti sežiganju odpadkov v Lafarge Cementu, ki jim ga je z mešanico pravnih in aktivističnih akcij uspelo ustaviti leta 2011. Kolikor jim dopušča čas, se vmes ukvarjajo tudi z drugimi, manj časovno perečimi vprašanji, npr. smradom iz Rudnika Trbovlje-Hrastnik, škodljivim ognjemetom, kjer je občina Zagorje sprejela njihove argumente in se mu odpovedala, podali so pripombe na ukrepe države proti PM10, načrtovano plinsko-parno elektrarno, in druge zadeve. Društvo Eko krog ima okoli 200 članov, ožje jedro, ki opravlja papirologijo in načrtuje akcije, sestavlja približno 20 ljudi, podpornikov na

Facebooku je okoli 1800. Velikega mirnega protesta v Ljubljani proti sežiganju odpadkov v Lafarge Cementu Trbovlje, ki so ga novembra 2010 pred Vlado RS soorganizirali z občino Zagorje in civilno iniciativo Trbovlje, se je udeležilo okoli 3000 ljudi.

Spletna stran: www.ekokrog.org

4.9 EkO KaM

Predstavitev: Ekološko društvo EkO KaM deluje v občini Kamnik na področju varovanja okolja in prostora. Zavzema se za čisto in zdravo okolje ter vzpodbuja osveščenost ljudi na področju ekologije ter družbenega razvoja.

Spletna stran: www.ekokam.si

4.10 CIPRA

Predstavitev: Namen društva je ohranjanje Alp kot naravnega, kulturnega in življenjskega prostora. Njihovo vizijo izraža slogan Živeti v Alpah.

Njihovi cilji so:

- Prizadevanje za trajnostni razvoj gorskih območij, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter gorske krajine.
- Uveljavitev Alpske konvencije kot krovnega dokumenta trajnostnega razvoja v Alpah.
- Vplivati na oblikovanje lokalnih, regionalnih ter državnih politik v gorskem svetu.
- Spodbujati alpski prostor k prehodu na nizkoogljično družbo.
- Vzpostaviti sinergije med deležniki razvoja v slovenskem gorskem svetu.
- Zgraditi zaupanje in si ustvariti ime osrednje okoljevarstvene organizacije za gorstva v Sloveniji.
- Širiti idejo varovanja gorskih območij na Dinarsko gorstvo.

Delujejo na številnih področjih, ki so prisotna v alpskem prostoru: prebivalstvo in kultura, promet in urejanje prostora, turizem, ohranjanje narave, kmetijstvo in gozdarstvo, energetika in podnebne spremembe.

Spletna stran: www.cipra.org/slovenija

5. Podporniki konference

5.1 IBM

Spletna stran: <http://www.ibm.com/>

5.2 BIC

Predstavitev: Biotehniški izobraževalni center Ljubljana (BIC Ljubljana) je javni zavod, ki združuje štiri šole. S prenovljenimi programi dijakom, študentom in tudi odraslim udeležencem nudijo sodobno in kakovostno izobraževanje.

Gimnazija in veterinarska šola

- Tehniška gimnazija
- Veterinarski tehnik

Živilska šola

- Naravovarstveni tehnik
- Živilsko – prehranski tehnik
- Živilsko prehranski tehnik PTI
- Pek, Mesar, Slaščičar
- Pomočnik v biotehnikih in oskrbi

Višja strokovna šola

- Gostinstvo in turizem
- Živilstvo in prehrana

Medpodjetniški izobraževalni center

- Središče za izobraževanje odraslih – izobražujemo odrasle po vseh zgoraj navedenih programih.
- Organizirajo slaščičarske, pekavske, kuharske, veterinarske in računalniške tečaje ter kulinarčne delavnice za otroke. Usposablajo zaposlene v podjetjih ter ostale strokovne delavce v prehranskih in gostinskih obratih. Večjim skupinam pripravljajo njim prilagojene tečaje in druga usposabljanja po predhodnem dogovoru.

Vse njihove slaščičarske in pekavske izdelke, ki nastajajo v njihovih strokovnih delavnicah vam nudijo v **slaščičarni in pekarni Slapek**, ki je odprta vsak dan od 6:30 – 17:00 ure.

Ižanska cesta 10

1000 Ljubljana

Tel: 01/2807 600

Fax: 01/2807 620

Spletna stran: <http://www.bic-lj.si/>

6. Kontakti za medije

- **World Cleanup Team:**

Tiina Urm

Communications & PR

Let's do it! World Cleanup 2012

T: +372 5300 0515

E: tiina@letsdoitworld.org

Skype: twistedtiina

www.letsdoitworld.org

- **Slovenija:**

Polonca Štritof

Vodja komuniciranja, Ekologi brez meja

Očistimo Slovenijo 2012

T: +38651 628 225

E: polonca.stritof@ocistimo.si

Skype: poloncelj

www.ekologibrezmeja.si

Twitter: @ocistimo

